МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

ННІУЕБ

МАУП

Кафедра публічного адміністрування

Затверджую:
Директор ННІУЕБ
_____ І.А.Семенець-Орлова
"30" серпня 2024 р.

Схвалено на засіданні кафедри
публічного адміністрування
протокол № 1 від 29.08. 2024 р.
Завідувач кафедри _____ І.А.Семенець-Орлова

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мистецтво наукової комунікації та аргументації

із загальноакадемічного каталогу вибіркових дисциплін

(для першого, другого, третього рівнів вищої освіти)

Київ МАУП 2024

Розробник (-и) силабусу навчальної дисципліни:
Боринська Ольга Леонідівна, кандидат політичних наук, доцент кафедри публічного адміністрування

Викладач:
Боринська Ольга Леонідівна, кандидат політичних наук, доцент кафедри публічного адміністрування

Силабус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри публічного адміністрування
Протокол від 29.08.2024 № 1

Завідувач кафедри _____ Семенець-Орлова І.А.
(підпис)

Силабус перевірено
28.08.2024 р.
Заступник директора _____ Каліна І.І.
(підпис)

ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»
ННІ управління економіки та бізнесу
Кафедра публічного адміністрування

Назва дисципліни	Мистецтво наукової комунікації та аргументації
Викладач (-і)	Боринська Ольга Леонідівна
Портфоліо викладача (-ів)	*http://surl.li/gkhvda*
Контактний тел.	*+38-(050)-983-8820*
E-mail:	*olga.borynska@gmail.com*
Сторінка дисципліни на сайті	*http://surl.li/hofhfg*
Консультації	*четвер, 2 години, 13.00–14.20, ауд.16*

Коротка анотація до дисципліни. Завдяки опануванню дисципліни «Мистецтво наукової комунікації та аргументації» можна випрацювати низку якостей, які стосуються процесу мислення - критичність, гнучкість, оперативність мовлення, точність, стислість, правильність, виразність тощо, а крім того, удосконалити комунікативну поведінку. Дисципліна «Мистецтво наукової комунікації та аргументації» виступає як один із перших предметів вивчення для здобувачів освіти, які готуються до написання та захисту дисертації з усіх галузей наукових знань і загадом до науково-дослідної діяльності з дотриманням усіх етичних норм академічної доброчесності. Сьогодні проблеми вербальної комунікації, зокрема мистецтва мовлення, досліджує низка дисциплін, центральною із них вважають «Мистецтво наукової комунікації та аргументації», яка спирається на філософію, логіку, психологію, педагогіку, етику, естетику, літературознавство, лінгвістику. Ораторське мистецтво (риторику) можна вважати лише одним із напрямів «Мистецтво наукової комунікації та аргументації». Сьогодні говорять про риторику як вчення про досконале мовлення - переконливе, забарвлене, доцільне, ефективне, оскільки вона формує через стиль мовлення стиль життя. Завдяки риториці можна виховати досконалу мовленнєву особистість. Дисциплін «Мистецтво наукової комунікації та аргументації» дає можливість опанувати способами переконання, ефективними формами мовленнєвого впливу на аудиторію з урахуванням її особливостей. Засвоєння дисципліни «Мистецтво наукової комунікації та аргументації» сприяє свідомому та обґрунтованому підходу до написання власної дисертаційної роботи на здобуття наукового ступеня «доктор філософії» та вмінню її представити і захистити.

Мета: відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» та положень «Програми забезпечення якості освіти у ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна академія управління персоналом», сприяти розвитку системного наукового світогляду та наукової етики здобувачів освіти шляхом оволодіння ефективних методик наукової комунікації та аргументації результатів власного дослідження під час наукової дискусії, уміння налагоджувати наукову взаємодію, мати здатність приймати обґрунтовані рішення, в конфліктних ситуаціях, а також вміння їм запобігати.

Завдання: надати здобувачеві освіти можливість займатися науковою діяльністю у будь-якій конкретній сфері на професійному рівні, для чого необхідно здобути навичку презентувати результати досліджень на всіх рівнях українською та однією з іноземних

мов європейського простору, аргументовувати та обґрунтовано відстоювати власну наукову позицію, уміння налагоджувати наукову взаємодію та міжнародне науково-технічне, освітнє та культурне співробітництво. По завершенню курсу здобувач освіти повинен вміти організовувати та підтримувати публічний дискурс, мати здатність приймати обґрунтовані рішення, в тому числі в конфліктних ситуаціях, а також з метою їх запобігання.

3. **Формат курсу:** *очний (offline)*
4. **Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності):**

Табл.1

Компетентність	Ступінь сформованості компетентності	Оцінювання
Здатність презентувати результати досліджень на всіх рівнях українською та однією з іноземних мов європейського простору, аргументовувати та обґрунтовано відстоювати власну наукову позицію.	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)
Здатність налагоджувати наукову взаємодію та міжнародне науково-технічне, освітнє та культурне співробітництво.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)
Здатність до самовдосконалення та досягнення найвищої професійної майстерності.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)
Здатність планувати й організовувати роботу проектних груп з вирішення наукових і науково-освітніх завдань.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)
Здатність організовувати та підтримувати публічний дискурс у процесі розробки політики в різних галузях, використовувати комунікативні та evidence-based інструменти для прийняття управлінських рішень на всіх рівнях публічного управління та адміністрування.	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)
Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення, в тому числі в конфліктних ситуаціях, а також з метою їх запобігання.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)

5. Тривалість курсу. 90 годин (3 кредити ЄКТС), з них: 36 години аудиторної роботи; 54 годин – самостійної роботи, залік – 2 години (проводиться на останньому семінарському занятті).

6. Статус дисципліни: *вибіркова*

7. Пререквізити: дисципліна «Мистецтво наукової комунікації та аргументації» тісно пов'язаний із проблематикою інших дисциплін, знання яких необхідно здобувачу освіти для вивчення курсу. Зокрема, простежується взаємозв'язок методології та етики наукових

досліджень із курсами «Іноземна мова за професійним спрямуванням», «Методологія і логіка наукового дослідження», «Методи досліджень і аналітична діяльність у публічному управлінні та адмініструванні» (для аспірантів), із бакалаврськими та магістерськими курсами «Логіка», «Мистецтво публічного виступу», «Логіка наукового дослідження», «Основи психології», «Конфліктологія», а також із дисциплінами, присвяченими вивченню спеціальної методології та методів досліджень, які викладаються здобувачам освіти науково-педагогічними працівниками їх кафедр і спеціалізацій.

8. Технічне й програмне забезпечення/обладнання: В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, комп'ютерні лабораторії, конференц-зали, бібліотека. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

9. Політика курсу: дисципліна «Мистецтво наукової комунікації та аргументації» передбачає засвоєння та дотримання принципів академічної доброчесності, зокрема орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах: всі роботи, доповіді та презентації мають бути оригінальними та авторськими, не переобтяженими цитатами, що мають супроводжуватися посиланнями на першоджерела. Завдання мають бути виконані вчасно, у встановлені терміни; відпрацювання пропущених занять можливе під час самостійної підготовки та консультацій викладача.

10. Зміст дисципліни: Курс складається з двох змістових модулів. Кожен модуль, у свою чергу, складається з лекційної та семінарської частин (див. навчально-методичну карту дисципліни в додатку):

- Змістовий модуль 1 «Наукова комунікація та аргументація: особливості» (лекційні теми 1–3, семінарські теми 1–3);
- Змістовий модуль 2 «Практичні навички наукової комунікації та аргументації» (лекційні теми 4–6, семінарські теми 4–6).

11. Форми і методи навчання.

Основними видами навчальних аудиторних занять є **лекції, семінарські заняття, консультації.**

При викладанні ***лекційного матеріалу*** передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як проблемні лекції, лекції-візуалізації.

Проблемна лекція забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути увагу здобувачів освіти до найбільш важливих проблематичних питань з відповідної теми, визначаючи у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу та спонукаючи слухачів до критичного та самостійного мислення, до осмислення всіх наявних аргументів «за» та «проти», до формування та обґрунтування власної позиції.

Лекція-візуалізація включає візуальну форму подачі лекційного матеріалу за допомогою технічних засобів навчання. Читання такої лекції зводиться до розгорнутого або короткого коментування викладачем візуальних матеріалів, що переглядаються.

При проведенні ***семінарських занять*** передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як-от: робота у малих групах, рольові ігри, дискусія, публічні виступи, виступи з опонуванням, групові проекти та кейс-завдання.

Здобувачі освіти опрацьовують інформацію та проводять наукові дослідження самостійно, у свій вільний час, в тому числі за допомогою всесвітньої мережі Інтернет і бібліотек (*див. рекомендовану літературу*), під час занять виконують усні та письмові завдання, виступають із доповідями та презентаціями, що можуть бути підготовленими як у групі, так і індивідуально, моделюють поведінку у конкретних ситуаціях, пов`язаних з проведенням наукових досліджень, апробацією та публікацією їх результатів, захистом дисертаційних робіт.

12. Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (https://drive.google.com/file/d/1ENRncPY-dU2qLke7awVKn1OdfG88Hg8D/view).

Система оцінювання навчальних досягнень

Вид діяльності здобувача освіти	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	3	3	3	3
Відвідування семінарських занять	1	3	3	3	3
Відвідування практичних занять	-	-	-	-	-
Робота на семінарському занятті	10	3	30	3	30
Робота на практичному занятті	-	-	-	-	-
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	-	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	-	-	-	-	-
Разом	-		66	-	66
Максимальна кількість балів:					132
132:100=1,32. Здобувач освіти набрав Х балів; Розрахунок: Х:1,32 = загальна кількість балів.					-

13. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Під час вивчення курсу виконуються *2 самостійні роботи.*

Самостійна робота 1 (змістовий модуль 1). Підготувати презентацію (українською мовою та однією з іноземних мов європейського простору) результатів власного наукового дослідження, станом на поточний момент, під час виступу аргументовувати та обгрунтовано відстоювати власну наукову позицію.

Самостійна робота 2 (змістовий модуль 2). У рамках налагодження наукової, освітньої та культурної співпраці, підготувати проект проведення круглого столу за тематикою спеціальності «Публічне управління та адміністрування».

Критерії оцінювання:

- відповідність вимогам щодо змісту та стилю оформлення – 3 бали;
- грамотність, змістовність – 2 бали.

Максимальний загальний результат: 5 балів.

14. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль здійснюється у вигляді *тестування*.

Здобувачам освіти пропонуються тестові завдання у кількості 25 питань.

Види тестових завдань:

- З вибором однієї правильної відповіді з наведених варіантів;
- З вибором кількох правильних відповідей;
- На встановлення відповідності запропонованих наборів тверджень;
- Завдання відкритого типу, що передбачає розгорнуту відповідь.

Критерії оцінювання: виконання тестових завдань – максимум **25 балів.**

15. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Залік.

Залік проводиться в усній формі: до завдання входять 2 теоретичних питання, за відповідь на які максимально можливо отримати 20 балів.

Перерахування у традиційну систему:

- 20 балів – здобувач освіти надав правильні та повні відповіді на всі запитання: «зараховано», A, 100-90 балів;
- 15 балів – здобувач освіти відповів на всі запитання, проте допустив певні неточності у визначеннях базових категорій, які не вливають на правильність відповіді в цілому: «зараховано», B/C, 89–75 балів;
- 10 балів – здобувач освіти відповів недостатньо повно і конкретно на поставлені запитання, хоч і відобразив знання основного програмного матеріалу; ця оцінка також відповідає правильній відповіді на одне з двох поставлених питань: «зараховано», D/E, 74–60 балів;
- 0 балів – здобувач освіти надав неправильні відповіді на поставлені запитання, виявив неналежний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу та неспроможність послідовно і правильно аргументувати свою відповідь, або взагалі не в змозі відповісти на поставлені запитання: «не зараховано», F–FX, 59–0.

ЗАГАЛЬНА ПІДСУМКОВА ОЦІНКА (в балах) = результати поточної роботи + результати заліку.

16. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю.

1. Античне красномовство. Класифікація публічних виступів за сферою застосування. Лекція як жанр академічного красномовства.
2. Класифікація промов за метою виголошення. Різновиди агітаційних промов. Вимоги до інформаційного мовлення.
3. Монологічне, діалогічне та полілогічне мовлення. Культура суперечки. Аргументованість доведень. Порівняльна характеристика дискусії, диспуту та полеміки.
4. Масова культура і сучасні форми красномовства: бесіда, інтерв`ю, дискусія, диспут, полеміка, „круглий стіл", прес-конференція, вечір запитань і відповідей.
5. Жанри монологічного публічного мовлення: промова, доповідь, лекція, огляд. Їх види, особливості, вимоги щодо підготовки.
6. Публічний діалог та полілог.
7. Інвенція та диспозиція – основні етапи підготовки ораторської промови. Джерела пошуку матеріалу.
8. Диспозиція. Особливості побудови публічного виступу. Вимоги до композиційних елементів.
9. Вимоги до основної частини виступу. Види планів.
10. Важливість вступу та завершальної частини у публічному виступі. Вимоги до них.
11. Складові ораторської майстерності. Вимоги до оратора.
12. Невербальні засоби риторичної комунікації.

17. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	**A**	відмінно	зараховано
82-89	**B**	добре	
75-81	**C**		
68-74	**D**	задовільно	

60-67	**E**		
35-59	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	**F**	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

18. Рекомендовані джерела (література):

Основна (базова):

1. Андерсон К. Успішні виступи на TED. Рецепти найкращих спікерів / К. Андерсон. –К.: Наш формат, 2016. - 256 с.
2. Зубков М. Г. Сучасне ділове мовлення / М. Г. Зубков. - Х. : Книжк.клуб "Клуб сімейного дозвілля", 2007. - 448 с.
3. Ковалевська Т. Ю. Основи ефективної комунікації : навч. посіб.(Порадник управлінцеві на щодень) / Т. Ю. Ковалевська, С. А. Бронікова. -Одеса : Фенікс, 2008. – 140 с.
4. Конгер Дж. А. Мистецтво переконування / Дж. А. Конгер. – К.: #книголав, 2017. - 88 с.
5. Короткий тлумачний словник української мови : близько 7000 слів / за ред. Д.Г. Гринчишина ; [уклад.: Д.Г. Гринчишин та ін. ; наук. ред. О.Д. Пономарів]. – Київ : Просвіта, 2010. – 599 с.
6. Куньч З. Українська риторика: історія становлення і розвитку [Текст]: навч.посіб. / Зоряна Куньч; Нац. ун-т «Львів. Політехніка». – Львів : Нац. ун-т «Львів.Політехніка», 2011. - 244 с.
7. Олійник О. Б. Риторика : навч. посіб. / О. Б. Олійник. - К. : Кондор,2009. - 170 с.
8. Онуфрієнко Г. С. Риторика : навч. посіб. / Г. С. Онуфрієнко. - К. :Центр навч. л-ри, 2008. - 592 с.
9. Ораторське мистецтво : Підручник / М. П. Требін, Г. П. Клімова, Н. П. Осипова та ін. ; за ред. М. П. Требіна і Г. П. Клімової. – Х.: Право, 2013. – 208 с.
10. Павленко Л. І. Ознаки діалогічного мовлення в публічних промовах (на матеріалі сучасної англійської мови) [Електронний ресурс] / Л. І. Павленко,О. О. Мангушева. - Режим доступу : http://eprints.zu.edu.ua/1853/1/4.pdf
11. Паркер П. Мистецтво збиратися разом. Як організувати змістовну та результативну зустріч / П. Паркер. – К.: Vivat 2020. - 288 с.
12. Петтон Б., Стоун Д., Хин Ш. Складні розмови. Як обговорювати те, що хвилює найбільше / Б. Петтон, Д. Стоун, Ш. Хин. – К.: Vivat, 2019. - 272 с.
13. Плотницька І. М. Українська мова в державному управлінні: теоретико-методологічний аспект : монографія / І. М. Плотницька. - К. : Вид-во НАДУ, 2006. - 232 с.
14. Риторика : навч.-метод. посіб. / О.Г. Романовський, Н.В. Середа, О.В. Квасник та ін. – Х.: НТУ «ХПІ», 2008. – 160 с.
15. Степура А. WOW-виступ по-українськи. Ноу-хау сучасного оратора / А. Степура. – К.: Моноліт-Bizz, 2018. - 304 с.
16. Тарасенко І. В. Риторика. Конспект лекцій / І. В. Тарасенко, О. М. Сахань. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2008. – 140 с.

17. Флемінг К. Говорити легко та невимушено. Як стати приємним співрозмовником / К. Флемінг. – К.: Книжковий клуб "Клуб Сімейного Дозвілля", 2020. - 240 с.
18. Холл К. Сторітелінг, який не залишає байдужим / К. Холл. – К.: Yakaboo Publishing, 2020. - 240 с.
19. Fisher R., Ury W. Getting To Yes / R. Fisher, W. Ury . - Random House 2012. - 240 p.
20. Gallo C. Talk Like TED / C. Gallo. – L.: Macmillan Ltd, 2017.- 288 p.
21. Daston L., Galison P. Objectivity. – New York : Zone Books, 2010. – 504 p.
22. East J. The Problem of Plagiarism in Academic Culture // International Journal for Educational Integrity. – 2006. – Vol. 2, Iss. 2. – P. 16–28.

Додаткова:

23. Вандишев В. М. Риторика : екскурс в історію вчень і понять : навч.посіб. / В. М. Вандишев. - К. : Кондор, 2003. - 264 с.
24. Демедишина Н. Специфіка комунікативної діяльності державних службовців / Н. Демедишина // Проблеми трансформації системи державного управління в умовах політичної реформи в Україні : матеріали наук.-практ.конф. за міжнар. участю, Київ, 31 трав. 2006 р. : у 2 т. / за заг. ред. О. Ю. Оболенського, В. М. Князєва. - К. : Вид-во НАДУ, 2006. - Т. 1. - С. 267-268.
25. Ділове спілкування у сфері державного управління / Н. Р. Нижник, Л. А. Пашко, В. М. Олуйко, С. А. Кіндзерський. - Хмельницький : Вид-во ХУУП, 2005. - 195 с.
26. Загальна психологія : підручник / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін. - К. : Либідь, 2005. - 464 с.
27. Мацько Л. І. Культура фахової мови : навч. посіб. / Л. І. Мацько, Л. В. Кравець. - К.: ВЦ "Академія", 2007. - 360 с.
28. Мацько Л. І. Риторика : навч. посіб. / Л. І. Мацько, О. М. Мацько. - 2-ге вид., стер. - К. : Вища шк., 2006. - 311 с.
29. Олійник О. Б. Ораторське мистецтво юриста : навч. посіб. / О. Б. Олійник. - К. : Кондор, 2009. - 210 с.
30. Mielkov Iu. Human-Dimensionality and Values of Higher Education: Strategies for The Future of Complexity and Sustainable Development // Philosophy of Education. – 2019, Vol. 24, № 1. – P. 79–96.
31. Mielkov Iu. The Hierarchy of Values in the Contemporary Science // Review of European Studies. – 2016. – Vol. 8, No. 2. – P. 149–158.
32. Godefroy C. H. Lecture Eclair. Cours Intégral de Lecture Rapide/Christian H. Godefroy. –2008. – 58 p.
33. Otero J. The psychology of science text comprehension /José Otero, José A. Leon, Arthur C. Graesser. – London Lawrence Erlbaum Associates Publishers, 2002. – 451 p.
34. Shen X. Academic Culture and Campus Culture of Universities // Higher Education Studies / Canadian Center of Science and Education. – 2012. – Vol 2. – # 2. – P. 61–65.
35. Stepin V. S. Theoretical knowledge. – Dordrecht, Springer Verlag: 2005. – xvi, 412 p.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «Мистецтво наукової комунікації та аргументації»

Разом: 90 год., з них лекції – 12 год., семінарські заняття – 24 год., самостійна робота – 54 год.

Кількість балів за семестр	**132 бала**					
Модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II		
Назва модуля	Наукова комунікація та аргументація: особливості			Практичні навички наукової комунікації та аргументації		
Лекції	1 (1 бал)	2 (1 бал)	3 (1 бал)	4 (1 бал)	5 (1 бал)	6 (1 бал)
Теми лекцій	Сучасне публічне мовлення та потреба розвитку мовленнєвих комунікацій	Визначення об'єктивних законів комунікації та правила спілкування	Презентація наукових досліджень	Наукова взаємодія: конференції, круглі столи, наукові семінари, школи	Мистецтво ведення наукової полеміки: взаємоповага і збагачення новими ідеями.	Конфлікти у публічний дискурсі: проблеми і здобутки
Семінарські і практичні заняття	1 (1+10 балів)	2 (1+10 балів)	3 (1+10 балів)	4 (1+10 балів)	5 (1+10 балів)	6 (1+10 балів)
Теми семінарських занять	Види академічного публічного мовлення: наукова доповідь, лекція, наукове повідомлення, огляд, виступ у науковій дискусії.	Розвиток дзеркального спілкування і визначення залежності ефективності спілкування від комунікативних зусиль	Основні положення при відстоюванні власної наукової позиції	Налагодження освітнього та культурного співробітництва: проектування наукових заходів	Аналіз явища прогресивного зростання нетерпіння слухачів, зниження рівня інтелекту аудиторії зі збільшенням її чисельності	Запобігання конфліктним ситуаціям, позитивні наслідки конфліктів, конструктивний вихід з конфлікту.
Самостійна робота	1 (5 балів)			2 (5 балів)		
Поточний контроль	модульна контрольна робота №1 (25 балів)			модульна контрольна робота №2 (25 балів)		
Підсумковий контроль	Розрахунковий коефіцієнт: 1,32					